

SuliXerver®

SuliXerver® 3.5 TELEPÍTÉSE GYORSAN ÉS EGYSZERŰEN

Telepítési útmutató türelmetleneknek

*A kézikönyv elkészítésekor az ULX Kft.
a lehető legnagyobb gondossággal és körültekintéssel járt el,
ennek ellenére nem zárható ki hibák, tévedések előfordulása.
Lehetséges, hogy jelen nyomtatott példány nem a kézikönyv legfrissebb állapotát tükrözi.
A legfrissebb állapot a <http://www.sulix.hu> oldalról tölthető le regisztráció és bejelentkezés után.*

*Az ULX Kft. nem vállal felelősséget a közölt információk teljességét,
tartalmát és naprakész állapotát,
valamint az esetlegesen előforduló hibákat, tévedéseket illetően.
Amennyiben a kézikönyv tartalmával kapcsolatos észrevétele van,
kérjük jelezze a lenti e-mail címen.*

3.5.7 verzió, 2019

web: <http://www.sulix.hu>

email: info@sulix.hu

KÖZREADVA A CREATIVE COMMONS

NEVEZD MEG! - NE ADD EL! - ÍGY ADD TOVÁBB! 2.5 MAGYARORSZÁG

(CC BY-NC-SA 2.5)

LICENSZ ALATT¹

ULX KFT., 2005-2019.

1. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/hu/>

Tartalomjegyzék

1.A SuliXerver telepítése.....	4
1.1 Telepítés DVD segítségével.....	4
1.2 Telepítés pendrive segítségével.....	4
1.3 A telepítőmédiá ellenőrzése.....	5
1.4 A telepítés módjának kiválasztása.....	5
1.5 Automatikus telepítés.....	6
1.6 A telepítés sikeres befejezése.....	7
2.A telepítés befejezése.....	9
2.1 Üdvözlőoldal.....	9
2.2 A licencegylemény elfogadása.....	9
2.3 Intézményadatok megadása és külső kapcsolat beállítása.....	9
2.4 Belső hálózat beállítása.....	11
2.5 Hálózati csatlók kiválasztása és a SuliXerver aktiválása.....	12
2.6 Felhasználói beállítások.....	13
2.7 Kvótabeállítás a felhasználószám függvényében.....	14
2.8 Biztonsági beállítások.....	14
2.9 Beállítások mentése.....	15
2.10 Bejelentkező képernyő.....	17
3.A rendszer frissítése.....	19
3.1 Rendszer frissítése.....	19
4.Felhasználók kezelése.....	20
4.1 Felhasználók felvétele.....	20
4.2 Felhasználók importálása.....	21

1. A SuliXerver telepítése

A telepítési folyamat két részből áll: az alaprendszer telepítése, majd a SuliXerver telepítési beállításai. Ezeknek a lépéseknek a részletes áttekintése következik.

Ez a fejezet azt mutatja be, hogy hogyan kell a SuliXerver operációs rendszert feltelepíteni a számítógépre **telepítő DVD** vagy **telepítő pendrive** segítségével.

1.1 Telepítés DVD segítségével

A SuliXerver telepítéséhez szüksége lesz a letöltött ISO képmásra és egy üres DVD-re, melyre ki kell írnia a letöltött telepítő képmást². A DVD-t a számítógép indulásakor kell behelyezni a számítógép DVD meghajtójába.

Ezután a számítógépen be kell állítani, hogy a kívánt eszközről induljon el (bootoljon), melyet a számítógép BIOS-ában lehet megtenni. Egyes modellek támogatják a telepítő média kiválasztását a BIOS módosítása nélkül, ekkor általában valamelyik funkció-billentyű megnyomása után választható indítási médium. (A funkcióbillentyűk a billentyűzet felső régiójában helyezkednek el és F1-től F12-ig számozottak.) A bekapcsoláskor általában egy felirat tájékoztat ad, arról, hogy melyik billentyűvel léphet be a BIOS beállító menüjébe vagy választhat indítási médiumot. Pl.: Dell és Fujitsu gépek esetén F12, HP gépek esetén Esc vagy F9, Lenovo gépeknél pedig F12 vagy F8 vagy F10 szokott lenni.

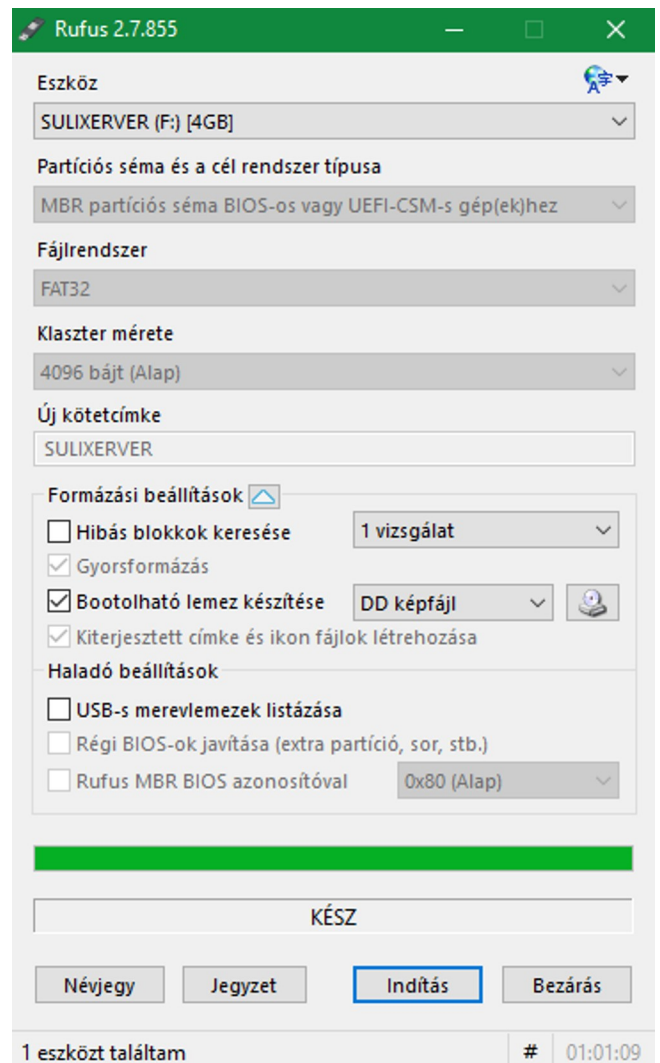
1.2 Telepítés pendrive segítségével

A SuliXerver telepítéséhez szüksége lesz a letöltött USB pendrive képfájtra és egy legalább 4GB méretű pendrive-ra, melyre ki kell írnia a letöltött telepítő képmást a következő módok egyike segítségével:

- **Windows** operációs rendszer használata esetén a [Rufus Portable](#) segédprogram tudja a letöltött **USB pendrive képfájl** pendrive-ra írni:
  1. indítsa el a Rufus Portable alkalmazást,
  2. ha csak egy pendrive van csatlakoztatva, akkor a főképernyőn az automatikusan megjelenik, ha több van csatlakoztatva, akkor válassza ki a megfelelőt a lenyíló menüből,
  3. jelölje be a „Bootolható lemez készítése” opciót, és a mellett látható lenyíló menüben válassza ki a „**DD képfájl**” menüpontot,
  4. a jobbra mellette látható gombot nyomja meg, és válassza ki az előzőleg letöltött telepítő képmást,
  5. nyomja meg az **Indítás** gombot, és várja meg a folyamat végét.
  6. a „KÉSZ” felirat megjelenésekor szabályosan csatlakoztassa le a pendrive-ot.
- **SuliX Professional** operációs rendszer használata esetén terminálban **root** felhasználóként a következő parancssal lehet a letöltött képmást a pendrive-ra írni:
`dd if={USB pendrive képfájl abszolút elérési útja} of=/dev/sdX`, ahol
  - **X** a pendrive betűjele, amelyet a `dmesg | tail` parancs kimenetén láthat, ha épp most csatlakoztatta a pendrive-ot (ha nem, akkor csatlakoztassa újra, hogy lássa a kimenetet),
  - az **USB pendrive képfájl** abszolút elérési útja azt kell megadni, ahol elérhető a képfájl, például: `/home/felhasználó/Letöltések/SuliXerver_3.5_pendrive.img`

FIGYELEM! Minden esetben *előzetesen* győződjön meg arról, hogy a **megfelelő eszközre** fogja kiírni a telepítő-képmást, ellenkező esetben adatvesztés léphet fel.

A pendrive-ot a telepítendő szerver indulása előtt kell csatlakoztatni a számítógép egyik USB-portjába.

2. A DVD-telepítőképmás formátuma szabványos ISO, melyet az elterjedt operációs rendszerek mindegyike támogat

Ezután a szerver számítógépen be kell állítani, hogy a kívánt eszköztől induljon el (bootoljon), melyet a szerver számítógép BIOS-ában lehet megtenni. Egyes modellek támogatják a telepítő média kiválasztását a BIOS módosítása nélkül, ekkor általában valamelyik funkcióbillentyű megnyomása után választható indítási médium. (A funkcióbillentyűk a billentyűzet felső régiójában helyezkednek el és F1-től F12-ig számozottak.) A bekapcsoláskor általában egy felirat tájékoztat ad, arról, hogy melyik billentyűvel léphet be a BIOS beállító menüjébe vagy választhat indítási médiumot. Pl.: Dell és Fujitsu gépek esetén F12, HP-knál Esc, vagy F9, Lenovo gépeknél pedig F12, vagy F8, vagy F10 szokott lenni.

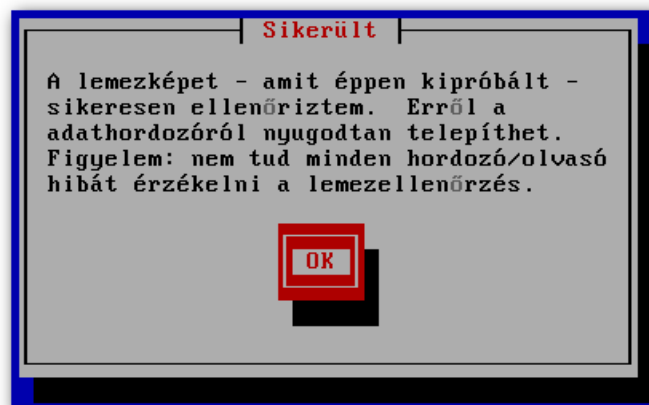
Figyelem! Két merevlemez esetén semmiképpen ne használja a hardver alaplapi, beépített RAID vezérlőjét, mert a telepítő automatikusan létrehozza a megfelelő RAID konfigurációt. Ennél több lemez esetén kialakíthat egyedi RAID konfigurációt akár hardveres módon, akár a SuliXerver manuális telepítését választva.

1.3 A telepítőmédiá ellenőrzése

Ha DVD-ről telepít, fennállhat a veszélye annak, hogy a telepítőképmás letöltése vagy lemezre írása során valamilyen hiba keletkezett. Hogy megbizonyosodjon arról, hogy a telepítéshez használt DVD nem tartalmaz hibákat, ajánlott ellenőrizni azt. Ehhez nem

Lemezellenőrzés indítása

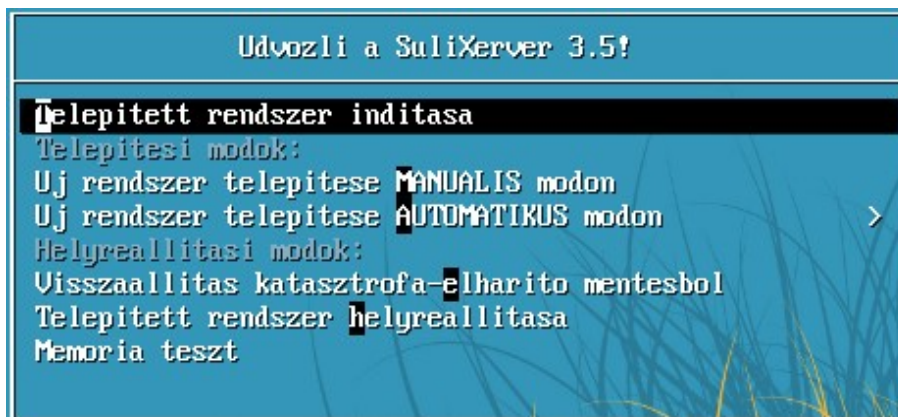
Sikeres lemezellenőrzés

kell mást tennie, minthogy az automatikusan elinduló lemezellenőrzést lefuttatja³.

Ha az ellenőrzés sikeres volt, a lemezt már nem szükséges még egyszer ellenőrizni, ha más számítógépre is szeretne SuliXerver rendszert telepíteni a segítségével.

1.4 A telepítés módjának kiválasztása

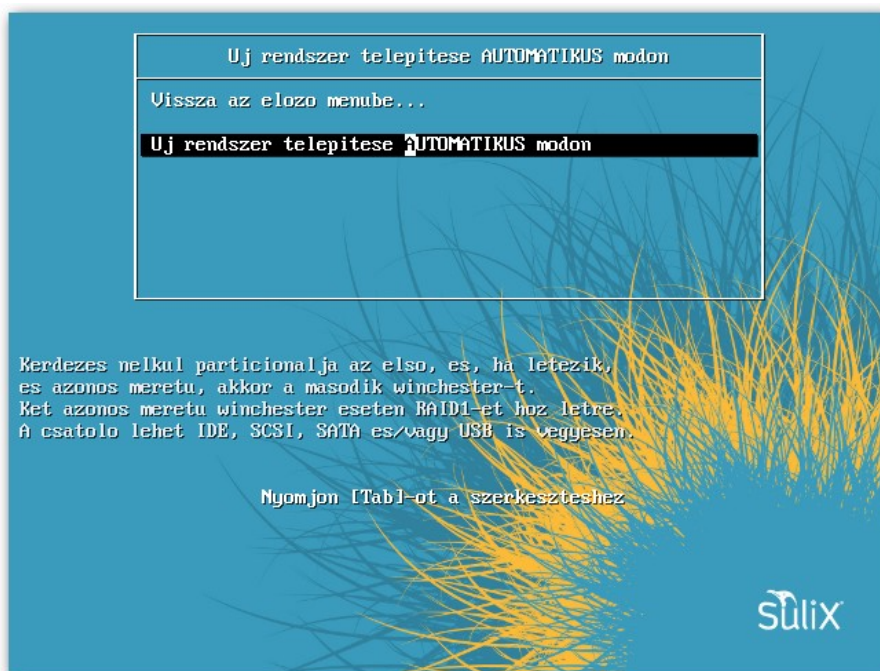
Amennyiben sikerült a megfelelő meghajtóról indítani a rendszert, az alábbi képernyő jelenik meg előttünk.

A telepítő indítómenüje

1.5 Automatikus telepítés

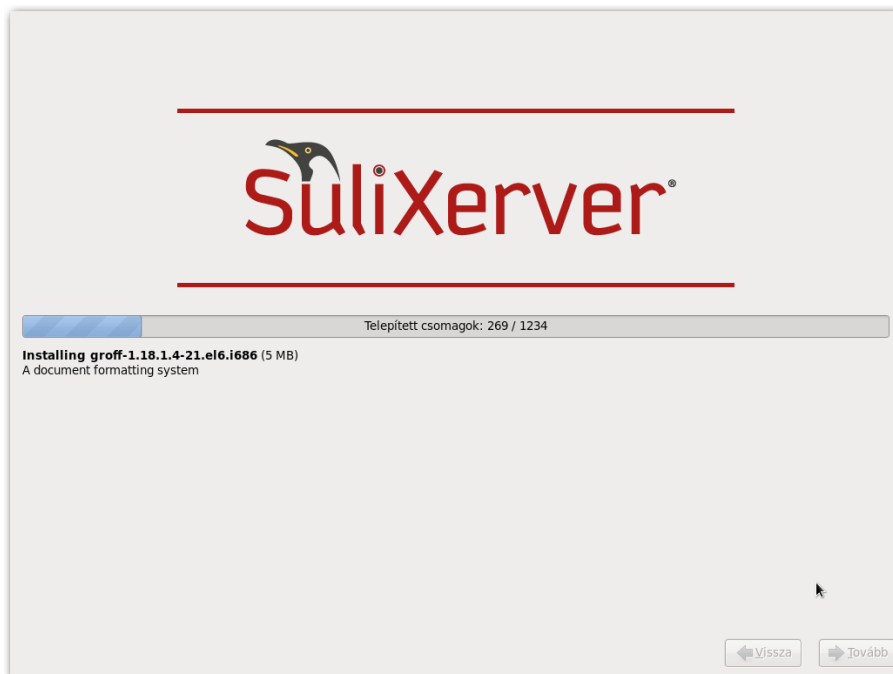
A SuliXerver beavatkozás nélküli telepítéséhez válassza az **Új rendszer telepítése AUTOMATIKUS módon** pontot. Ekkor a telepítő minden beállítást elvéggez.

Automatikus telepítés megerősítése

Figyelem! Amennyiben a számítógépen található másik operációs rendszer és automatikus telepítést választ, a telepítéskor a már meglévő operációs rendszere, illetve minden merevlemez minden adata törlésre kerül. Hogy ez ne történhessen meg véletlenül, a választást meg kell erősítenie a megjelenő lapon. A telepítés alatt csak olyan merevlemez legyen csatlakoztatva, melyet SuliXerver telepítéshez kíván használni.

A telepítés állapotát a képernyőn követheti nyomon, ahol láthatja az aktuálisan telepítésre kerülő szoftverkomponens nevét, rövid leírását, a már telepített csomagok számát és az összes telepítendő csomag számát. A csomagok telepítésének ideje nagyban függ a számítógépének és a telepítésre használt eszközének sebességétől. A SuliXerver telepítése egy átlagos számítógépen körülbelül 20-30 percig tart, de ettől eltérő is lehet a telepítés időtartama.

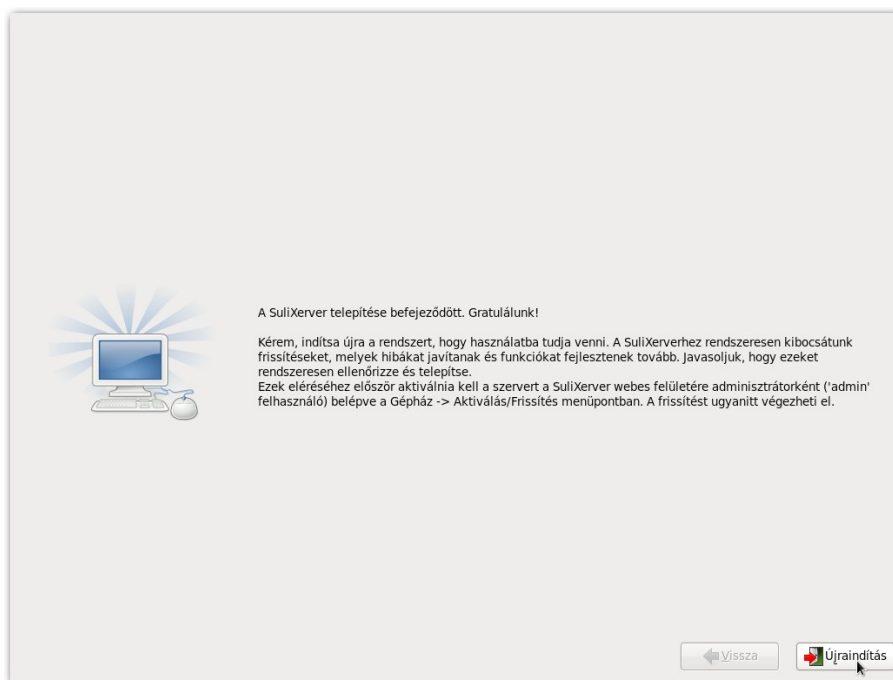
A telepítés folyamatban

Amennyiben nem nyom meg az indítómenüben semmilyen billentyűt, a telepítő 60 másodperc múlva elindul az alapértelmezett módban, mely a **telepített rendszer indítása**.

Ha véletlenül benne felejtette a telepítőlemezt a meghajtóban és arról indult el a számítógép, de már nem szeretné telepíteni, válassza az első (alapértelmezett) lehetőséget (**Telepített rendszer indítása**), ekkor a számítógép teljesen úgy fog elindulni, mintha nem is lenne benne a telepítő.

1.6 A telepítés sikeres befejezése

Sikeres telepítés után a következő képernyő jelenik meg. Kattintson az **Újraindítás** gombra!

Sikeress SuliXerver telepítés

2. A telepítés befejezése

Amennyiben sikeresen elvégezte a telepítés előző fejezetben leírt lépéseit, az Ön számítógépén egy működőképes SuliXerver van, Önnek már csak a végső konfigurációs beállításokat kell elvégeznie, melyeket ez a fejezet ismertet.

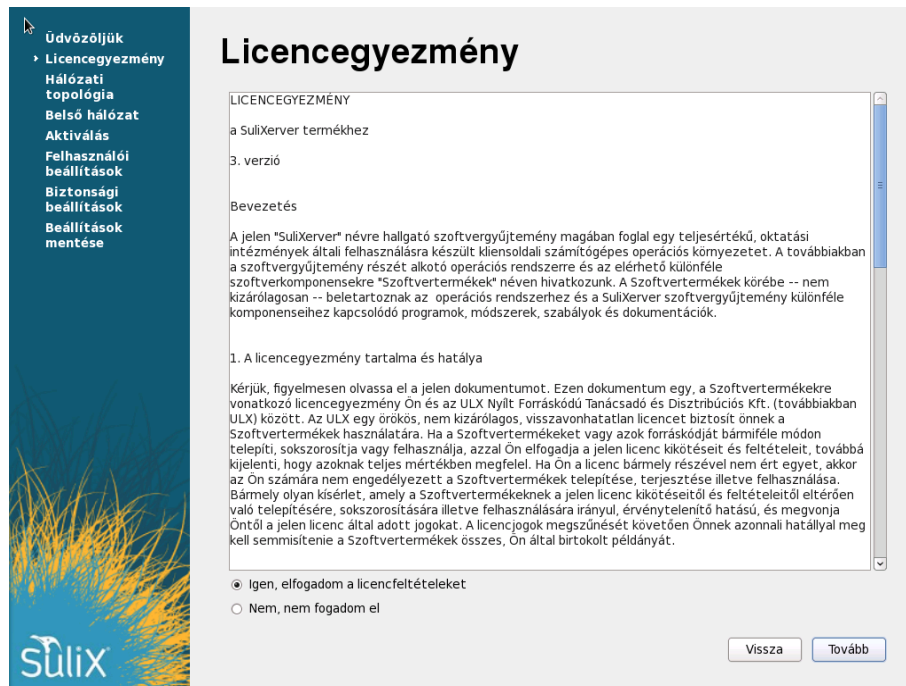
A kezdeti beállítások megtételét segítő alkalmazás automatikusan elindul az első alkalommal, amikor merevlemezről indítja el a számítógépet. A konfiguráció néhány egyszerű lépésből áll, melyeken sorban végig kell haladnia.

2.1 Üdvözlőoldal

Az első képernyőn nem kell semmit sem tennie, a telepített rendszer üdvözlí Önt. A jobb alsó sarokban kattintson a **Tovább** gombra, hogy a licencegyszerményhez jusson.

2.2 A licencegyszermény elfogadása

A második oldalon a **SuliXerver licencegyszerményét** olvashatja el, amennyiben egyetért az ott leírtakkal, kattintson a **Tovább** gombra.

A SuliXerver licencegyszerménye

2.3 Intézményadatok megadása és külső kapcsolat beállítása

A következő oldalon az intézményadatok megadása és a SuliXerver hálózati topológiájának beállítása történik, itt kell megadni az internetkapcsolat szükséges paramétereit.

Az **iskola teljes neve** mezőbe írja be az intézmény nevét, melyben szerepelhet kisbetű, nagybetű, szóköz és ékezetes karakter is.

Az **iskola domén neve** az a domén, amin az intézmény kívülről elérhető.

Az **iskola OM kódja** 6 számjegyű azonosító, a **Rövid név** 2-5 karakter.

A **hálózati topológia** háromféle lehet (A lehetséges hálózati topológiákról a SuliXerver adminisztrátori kézikönyvében részletesen olvashat.):

1. A SuliXerver a **teljes iskola** számára **átjáróként** üzemel, (legalább két hálózati kártya szükséges a SuliXerverbe, különben piros színű hibaüzenet látható!)
2. A SuliXerver a **teljes iskola** számára **infrastruktúraszerverként** üzemel, de **másik eszköz az átjáró**, (ebben az esetben egy hálózati kártya elegendő a SuliXerverbe)
3. A SuliXerver **átjáróként üzemel** az **iskola egy része** számára (legalább két hálózati kártya szükséges a SuliXerverbe, különben piros színű hibaüzenet látható!).

Az intézmény külső kapcsolatának IP címét, hálózati maszkját és alapértelmezett átjáróját a megfelelő mezőbe kell beírnia. Amennyiben intézménye Közhálón (Sulineten) keresztül kapcsolódik az internethez, további információt a [Tudásbázisban](#) talál. Ezután kattintson a **Tovább** gombra.

Üdvözljük
Licencegyezmény

- ▶ Hálózati topológia
- Belső hálózat
- Aktiválás
- Felhasználói beállítások
- Biztonsági beállítások
- Beállítások mentése

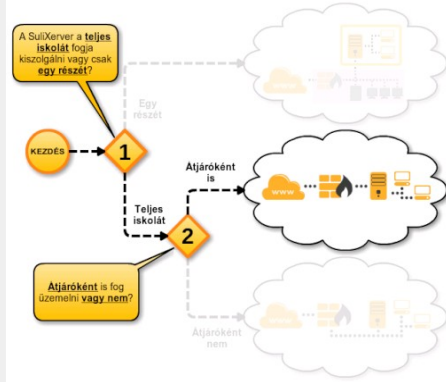

Hálózati topológia beállítása

Figyelem! A helyes hálózati kialakításhoz mindenképpen olvassa el a "SulixServer telepítési útmutató türelmetleneknek" című kézikönyvet.

Az iskola teljes neve: Rövid név (2-5 karakter):

Az iskola domén neve: Az iskola OM kódja:

A SulixServer a teljes iskolát fogja kiszolgálni vagy csak egy részét?

Egy részét (egy vagy több termet)

A teljes iskolát (összes termet)

Figyelem!
A jelen beállításhoz legalább két hálózati kártya szükséges.
Tegyen be még egy kártyát vagy válasszon más beállítást.

Átjáróként is fog üzemelni, vagy nem?

Átjáróként is

Átjáróként nem

Szerver külső IP címe: A külső IP cím hálózati maszkja:

A szerver alapértelmezett átjárója:

**Intézmény adatok és a hálózati topológia megadása
Teljes iskolát (összes termet)**

Üdvözljük
Licencegyezmény

- ▶ Hálózati topológia
- Belső hálózat
- Aktiválás
- Felhasználói beállítások
- Biztonsági beállítások
- Beállítások mentése

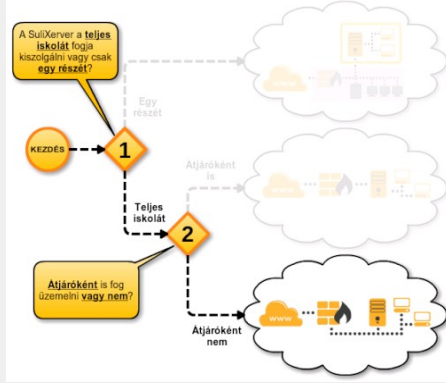

Hálózati topológia beállítása

Figyelem! A helyes hálózati kialakításhoz mindenképpen olvassa el a "SulixServer telepítési útmutató türelmetleneknek" című kézikönyvet.

Az iskola teljes neve: Rövid név (2-5 karakter):

Az iskola domén neve: Az iskola OM kódja:

A SulixServer a teljes iskolát fogja kiszolgálni vagy csak egy részét?

Egy részét (egy vagy több termet)

A teljes iskolát (összes termet)

Átjáróként is fog üzemelni, vagy nem?

Átjáróként is

Átjáróként nem

A szerver alapértelmezett átjárója:

A szerver ehhez tartozó IP címe: Hálózati maszk:

**Intézmény adatok és a hálózati topológia megadása
Teljes iskolát (összes termet) átjáróként nem**

Üdvözljük
Licencegyezmény

- ▶ Hálózati topológia
- Belső hálózat
- Aktiválás
- Felhasználói beállítások
- Biztonsági beállítások
- Beállítások mentése

Hálózati topológia beállítása

Figyelem! A helyes hálózati kialakításhoz mindenképpen olvassa el a "SulixServer telepítési útmutató türelmetleneknek" című kézikönyvet.

Az iskola teljes neve: Rövid név (2-5 karakter):

Az iskola domén neve: Az iskola OM kódja:

A SulixServer a teljes iskolát fogja kiszolgálni vagy csak egy részét?

Egy részét (egy vagy több terem)

A teljes iskolát (összes terem)

Figyelem!
A jelen beállításhoz legalább két hálózati kártya szükséges. Tegyen be még egy kártyát vagy válasszon más beállítást.

Átjáróként is fog üzemelni, vagy nem?

Átjáróként is

Átjáróként nem

Szerver külső IP címe: A külső IP cím hálózati maszkja:

A szerver alapértelmezett átjárója:

Intézmény adatok és a hálózati topológia megadása Egy részét (egy vagy több terem)

2.4 Belső hálózat beállítása

A belső hálózat beállításai alatt az intézményi kliensek IP címtartományát állíthatja be. Lehetőség van C osztályú tartományt (192.168.x.0/24) használni, ekkor maximum 3 tanterem és termenként 64 munkaállomás üzemeltetésére van lehetőség. Ha ennél több számítógépet kíván kiszolgálni a SulixServer segítségével, válassza az ún. B osztályú tartományt (172.16.0.0/16), ahol 32 tanterem és termenként 254 számítógép szolgálható ki.

Üdvözljük
Licencegyezmény

- Hálózati topológia
- ▶ Belső hálózat
- Aktiválás
- Felhasználói beállítások
- Biztonsági beállítások
- Beállítások mentése

Belső hálózat beállítása

Használható IP címtartományok: 192.168.1.0/24 172.16.0.0/16

SulixServer alapszolgáltatásainak IP címe:

SulixServer levelező-szolgáltatásának IP címe:

SulixServer nyomtató-szolgáltatásának IP címe:

SulixServer proxy-szolgáltatásának IP címe:

Nem regisztrált számítógépek IP tartománya: -

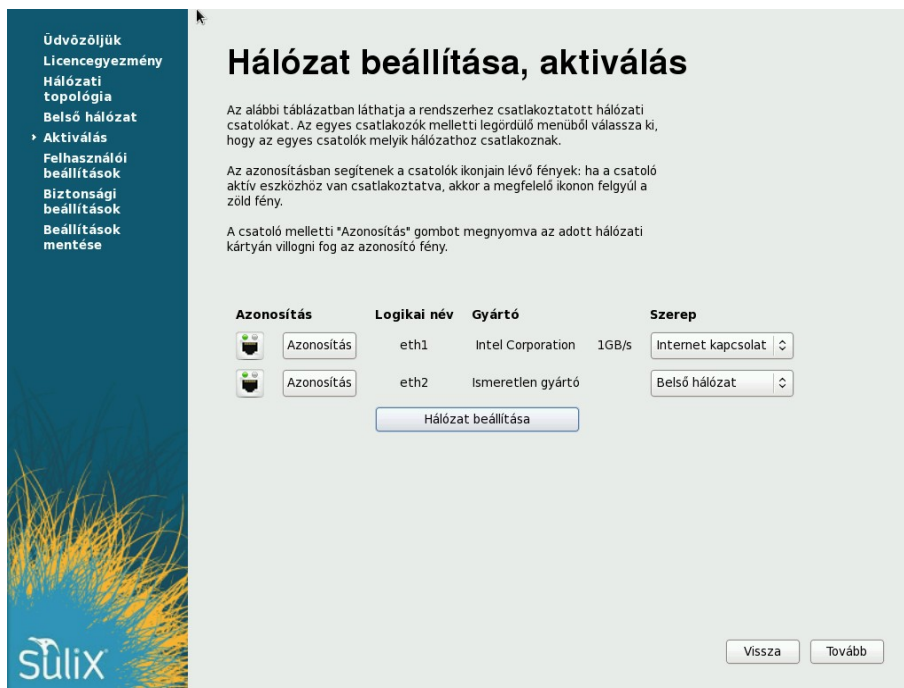
Első terem hálózati címe:

Terem száma (maximum):

Belső hálózat beállítása

2.5 Hálózati csatlók kiválasztása és a SuliXerver aktiválása

Ezen az oldalon történik a hálózati csatlók kiválasztása.

Hálózati csatlók kiválasztása 2 hálózati kártya esetén

1. Az *Azonosítás* gombra kattintva a számítógépen az adott hálózati kártyához tartozó led villog, jelezve azt, hogy melyik hálózati kártya lett azonosítva. Ez a funkció az *Azonosítás* gombra történő újbóli kattintással kapcsolható ki. Ezen az oldalon állítható be, hogy melyik hálózati kártyának mi a szerepe (Belső hálózat, Internet kapcsolat, nem használt).
2. A *Hálózat beállítása* gombra kattintva a rendszer
  1. ellenőrzi, hogy az előző oldalakon beállított hálózati információk alapján aktiválhatók-e a hálózati csatlók. Amennyiben a hálózati csatlók szerepeinek beállítása hibás, a rendszer ezt észleli és hibaüzenetben jelzi, hogy melyik csatlók esetében érzékelt problémát.
  2. aktiválja a hálózati csatlókat,
  3. majd ellenőrzi, hogy megfelelő-e az internetkapcsolat a SuliXerver aktiválásához,
  4. információs ablak jelenik meg a sikerességgel kapcsolatban. Fontos, hogy amíg a rendszer a SuliXerver aktiválásához szükséges internetkapcsolatot nem érzékel, nem folytatható az első beállítási folyamat!
3. A sikeres beállítás után láthatóvá válik az aktivációhoz szükséges ablakrész. A SuliXerver első induláskori beállításához **előzetesen** szüksége van a következőkre:
  1. egy sulix.hu-s **felhasználónévre**, amelyet a <http://www.sulix.hu> oldalon tud regisztrálni, ha még nem rendelkezik vele,
  2. egy aktiválatlan SuliXerver **regisztrációs kódra**, amelyet a következő módon kaphat meg:
    - a) Szüksége van egy SuliXerver előfizetésre, amelyhez a sulix.hu oldalon leírt módok egyikén juthat hozzá.
    - b) Ha megkapta a SuliXerver előfizetéshez tartozó **regisztrációs kódját**, azt a sulix.hu oldalon belépve a **Regisztrációs kódok kezelése** menüpontban írhatja be. A kód hozzáadása után láthatja, hogy az adott előfizetése meddig érvényes.
    - c) Amennyiben már van korábban aktivált SuliXerver regisztrációs kódja, a sulix.hu-n a kódja mellett az **Aktivált** oszlopban pipa látszik.
      - i. Mivel minden SuliXerverhez külön kódot kell használni, ezért ha a korábban aktivált SuliXervert még használja, akkor az új SuliXerverhez új kódot kell kérnie.
      - ii. Ha a korábban aktivált SuliXervert már nem használja, akkor ezt a pipát előzetesen ki kell venni, hogy az új SuliXerver ugyanazon kóddal aktiválni tudja.

4. A *Sulix felhasználói név* és *SuliX felhasználói jelszó* mezőkbe a fentebb leírt módon a sulix.hu-n előzetesen regisztrált felhasználónevet és jelszót szükséges beírni, hogy a *Bejelentkezés* gombra kattintva megjelenjen az alatta lévő lenyíló menüben a SuliXserver aktivációs kód.
5. A *SuliXserver aktiválása* gombra kattintva a rendszer elindítja az aktivációs folyamatot, amelynek eredményéről információs ablak jelenik meg. Fontos, hogy amíg a rendszer a SuliXserver aktiválását nem tudja elvégezni, nem folytatható az első beállítási folyamat!

Figyelem! A SuliXserver aktiválásának folyamata a kattintás után elindul és eltarthat egy darabig, azonban a beállítás közben nincs visszajelzés a képernyőn. A beállítás ettől függetlenül folyamatban van, ezért ne kattintson és ne nyomjon a billentyűzetten gombokat, amíg egy megjelenő ablakban tájékoztatást nem kap az aktiválás eredményéről.

2.6 Felhasználói beállítások

Az intézményre vonatkozó beállításokat a felhasználói beállítások alatt változtathatja meg. Az **évfolyamok** mezőben kell megadni az intézmény évfolyamait, az **osztályok** mezőben az évfolyamok osztályait **nagybetűvel** (A, B stb.). Az osztályokra illetve csoportokra vonatkozó beállításokat később az adminisztrációs felület **Csoportok / Csoportok szerkesztése** menüpontjában bármikor módosíthatja.

A bejelentkezési azonosító generálásának sablonja megadja, hogy a felhasználók neve alapján hogyan jöjjön létre a felhasználói nevük⁴. Az N4G4 azt jelenti, hogy mind a vezeték, mind a keresztnév első négy betűje kerül felhasználásra⁵, így pl. **Kovács József** felhasználóneve ezen szabály alapján **kovajozs** lesz.

A tanulók és tanárok **kvótája** megszabja, hogy az egyes felhasználók mennyi lemezterületet használhatnak a SuliXserveren levelezés és fájl tárolási célokra.

Üdvözlőjük
Licenccsere
Hálózati topológia
Belső hálózat
Aktiválás
Felhasználói beállítások
Biztonsági beállítások
Beállítások mentése

Felhasználói beállítások

Évfolyamok:

Osztályok:

Importálható fájlformátumok:

Bejelentkezési azonosító generálásának sablonja:

Tanulók levelezési kvótája (MB):

Tanárok levelezési kvótája (MB):

Tanulók fájlrendszerhez tartozó kvótája (MB):

Tanárok fájlrendszerhez tartozó kvótája (MB):

Vissza   Tovább

Felhasználói beállítások

4. A felhasználónév generálásának sablonja csak akkor kerül felhasználásra, ha nem ad meg felhasználónevet, hanem a SuliXserverre „bizza” a felhasználónév generálását.

5. A felhasználónévben az ékezetes betűk az angol ABC megfelelő betűjére cserélődnek.

2.7 Kvótabeállítás a felhasználószám függvényében

Az igényeknek megfelelően mindenképpen végezzen előzetes kalkulációt a felhasználók száma és a rendelkezésükre bocsátandó lemezterület függvényében. A felhasználók helyfoglalása az ún. kvóta értékének beállításával szabályozható. Alapértelmezett beállítások: diákok részére a levelezési kvóta 5 MB, a fájlrendszeren a felhasználói könyvtárakra nézve 1 GB. Tanárok (és a titkárság) esetén a levelezési kvóta 25 MB, a fájlrendszer kvóta pedig 3 GB. Ezeket az értékeket szabadon átírhatja, azonban figyelnie kell a rendelkezésre álló lemezkapacitásra. Ha a merevlemez legalább 1 TB méretű, akkor az alapértelmezetten felajánlott értékeket változtatlanul hagyhatja.

Egy tipikus példaiskolában 400 diákot és 50 tanárt tekintve, az elméleti maximális levelezési helyfoglalási adatok a következőképpen alakulnak:

$$400 * 5 \text{ MB} + 50 * 25 \text{ MB} = 3,25 \text{ GB}$$

A saját könyvtárak elméleti maximális méretére az alábbi adódik:

$$400 * 1000 \text{ MB} + 50 * 3000 \text{ MB} = 550 \text{ GB}$$

Fontos megjegyezni, hogy mivel biztos, hogy nem használja ki minden diák és minden tanár a rendelkezésére álló maximális helyet, a kvótákat nyugodtan 50-70%-kal a rendelkezésre álló hely fölé tervezheti (például egy 1 TB-os merevlemezen az alapértelmezett, automatikus fájlrendszer és partíciókialakítás mellett 450 GB hely áll rendelkezésére a sajátkönyvtáraknak, ami 450 felhasználó esetén 22%-os túltervezést jelent).

Figyelem! A kvótákat utólagosan is módosíthatja, ezért nem érdemes a telepítésnél részletes számításokat végezni, javasoljuk, hogy fogadja el a felajánlott értékeket, majd a használat során az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően módosítsa azokat.

2.8 Biztonsági beállítások

A biztonsági beállítások oldalon meg kell adnia

1. az adminisztrátor (**admin felhasználó**) jelszavát kétszer (nehogy elgépelje), figyelve a következő minimum követelményekre:
  - legalább 8 karakter hosszú legyen,
  - a következő 4 feltétel közül **legalább 3-nak** teljesülnie kell:
    - tartalmaz kisbetűt,
    - tartalmaz nagybetűt,
    - tartalmaz számot,
    - tartalmaz speciális karaktert (pl. kettőspont, felkiáltójel, alulvonás),
2. a kívülről és belülről elérhető szolgáltatásokat,
3. a külső levelezés elérhetőségét a tanulók számára,
4. valamint azt, hogy a tanárok olvashatják-e a tanulók könyvtárait.

Üdvözljük
 Licencegyezmény
 Hálózati topológia
 Belső hálózat
 Aktiválás
 Felhasználói beállítások
 Biztonsági beállítások
 Beállítások mentése

Biztonsági beállítások

Adminisztrátor jelszava:

Adminisztrátor jelszava még egyszer:

Kívülről elérhető SuliXerver szolgáltatások

HTTPS (felhasználói és adminisztrációs felület):

SMTP (levelezési szolgáltatás):

Belülről elérhető SuliXerver szolgáltatások

Külső levelezés engedélyezése tanulóknak számára:

Egyéb biztonsági beállítások

A tanárok olvashatják a tanulók könyvtárait:

Biztonsági beállítások

2.9 Beállítások mentése

A beállítások mentése oldalon egy összegző képernyő jelenik meg a beállításokról. Amennyiben a beállítások megfelelőek, kattintson a **Befejezés** gombra, hogy használhassa a már telepített rendszert.

Üdvözljük
 Licencegyezmény
 Hálózati topológia
 Belső hálózat
 Aktiválás
 Felhasználói beállítások
 Biztonsági beállítások
 Beállítások mentése

Beállítások mentése

A lenti táblázatban áttekintheti a kiválasztott paramétereket. Amennyiben módosítani szeretne rajtuk, most még megteheti a Vissza gombra kattintva. A beállítások véglegesítéséhez, és a SuliXerver telepítésének befejezéséhez kattintson a Befejezés gombra.

Iskola alapadatai, évfolyamok, osztályok:

Egykartyás ULX Iskola (Rövid név: egy)	Évfolyamok: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
OM kód: 012345	Osztályok: A B C D

Hálózati beállítások:

Hálózati topológia: Útválasztón vagy tűzfalon keresztül kapcsolódik az internetre, de nem üzemel átjáróként.

Belső hálózati interfész: **eth0**
 Belső hálózat IP tartománya:
192.168.187.0 / 255.255.255.0

Szolgáltatások:

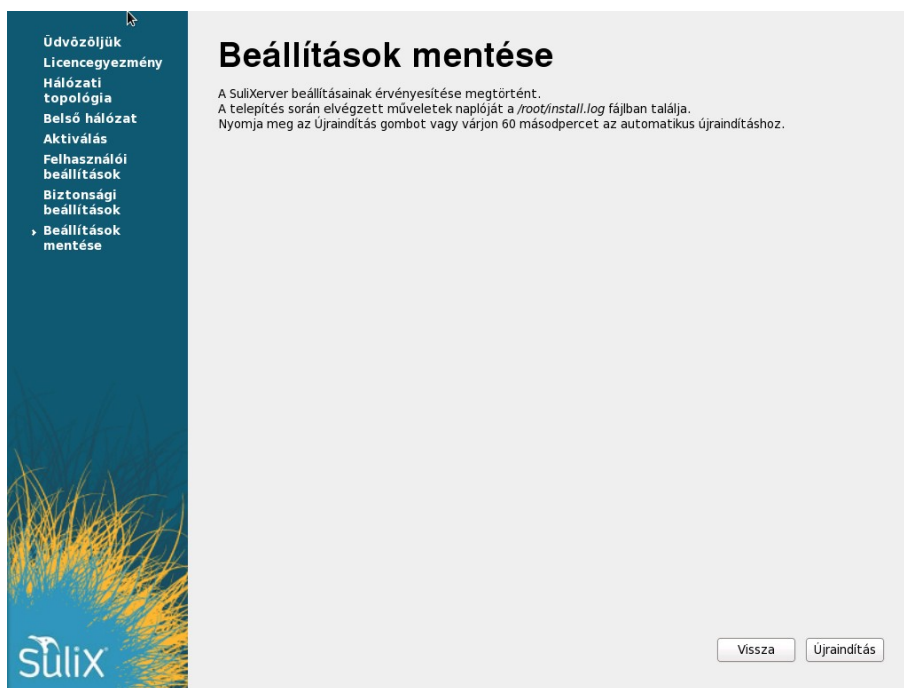
Kvóták:	Biztonsági beállítások:
Tanárok postafiók kvótája: 25 MB	Külső levelezés engedélyezése tanulóknak számára: nem
Diákok postafiók kvótája: 5 MB	A tanárok olvashatják a tanulók könyvtárait: nem
Tanárok fájlrendszer kvótája: 250 MB	
Diákok fájlrendszer kvótája: 50 MB	

Kívülről elérhető SuliXerver szolgáltatások:

HTTPS (felhasználói és adminisztrációs felület): **igen**
 SMTP (levelezési szolgáltatás): **igen**

Beállítások mentése

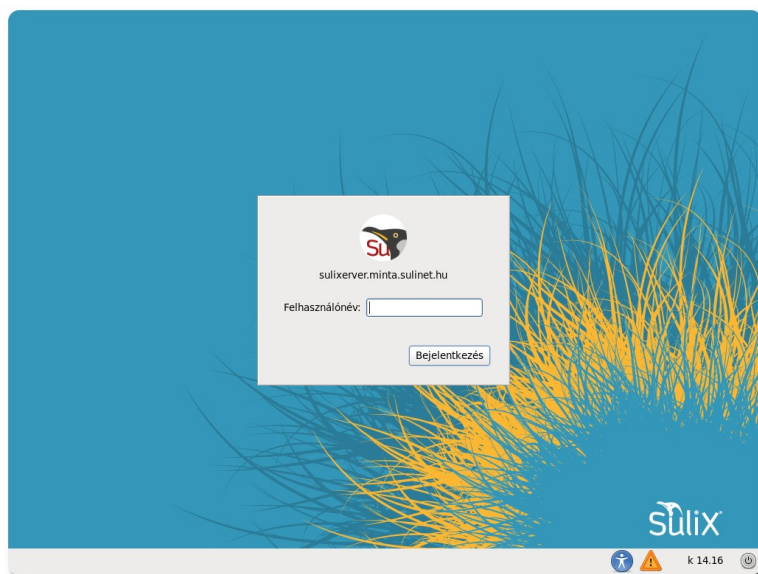
A **Befejezés** gombra kattintás után a megadott paraméterekkel megkezdődik a SuliXerver konfigurálása. **FIGYELEM!** A beállítások mentése akár **több órán át** is tarthat. A beállítások mentése után a SuliXerver automatikusan újraindul.

Beállítások mentése

2.10 Bejelentkező képernyő

Ezután megjelenik a bejelentkező képernyő, ami a szerver grafikus konzoljára enged belépést.

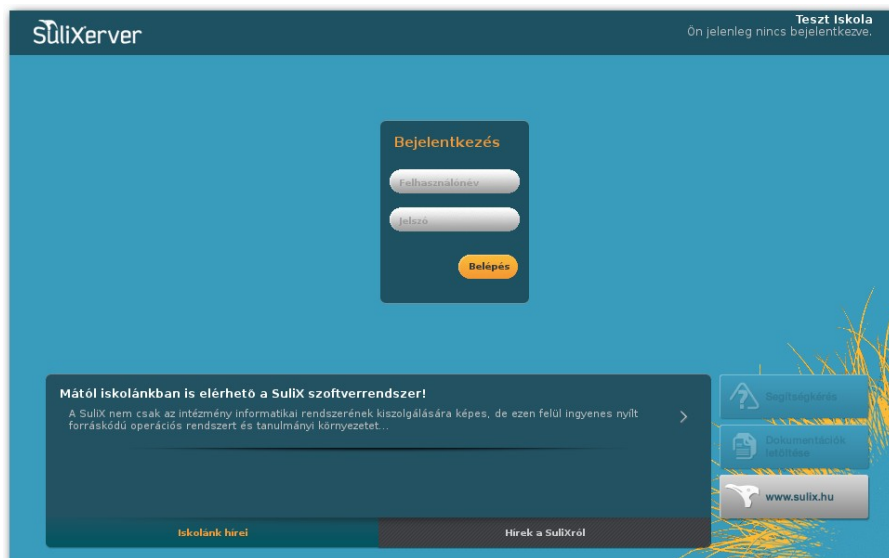
Bejelentkező képernyő a konzolon

A TELEPÍTÉS BEFEJZÉSE

Célszerűbbnek tartjuk inkább távoli belépéssel bejelentkezni a szerver webes felületére, ahonnan a teljes adminisztrációs tevékenység elvégezhető. Ezt egy tetszőleges, a szerver hálózatán lévő számítógép böngészőjével a <http://sulixerver>, illetve a <http://sulixerver.<intézmény doménneve>> címen teheti meg. Az <intézmény doménneve> helyére a telepítéskor megadott doménnevet kell írni.

A webes felületen az Adminisztrátor szerepét ellátó 'admin' nevű felhasználóval és a telepítéskor megadott Adminisztrátor jelszóval lehet belépni.

SuliXerver webes bejelentkező képernyő

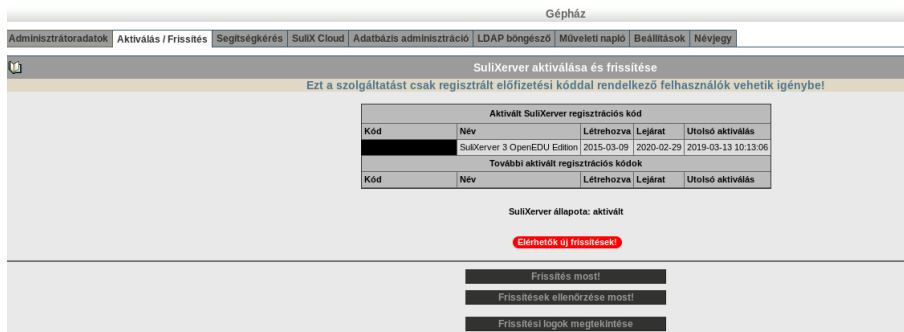
Figyelem! A SuliXerver webes felületének minimális felbontása: 1024x768, ennél kisebb felbontással nem használható megbízhatóan. A webes felület jelenleg Chrome és Firefox böngészőkre van optimalizálva, Internet Explorer/Edge böngészők esetén nem garantált a hibamentes működés.

3. A rendszer frissítése

3.1 Rendszer frissítése

A SuliXerver webes adminisztrációs felületén az admin felhasználóval belépve a **Gépház – Aktiválás/frissítés** menüpontban frissítheti rendszerét.

Ha van elérhető frissítés, a **Frissítés most!** gombra kattintva telepítheti őket.

The screenshot shows the 'Gépház' (Server Room) section of the SuliXerver administration interface. The main heading is 'SuliXerver aktiválása és frissítése'. Below it, a message states: 'Ezt a szolgáltatást csak regisztrált előfizetési kóddal rendelkező felhasználók vehetik igénybe!'. There are two tables: 'Aktívált SuliXerver regisztrációs kód' and 'További aktivált regisztrációs kódok'. The first table has one row with the following data:

Kód	Név	Létrehozva	Lejárat	Utolsó aktiválás
	SuliXerver 3 OpenEDU Edition	2015-03-09	2020-02-29	2019-03-13 10:13:06

The second table is empty. Below the tables, it says 'SuliXerver állapota: aktivált'. There is a red button labeled 'Elérhető új frissítések!'. At the bottom, there are three buttons: 'Frissítés most!', 'Frissítések ellenőrzése most!', and 'Frissítési logok megtekintése'.

Elérhető új frissítések

Ha a rendszer nem észlelt telepíthető frissítést, akkor a **Nincsenek elérhető frissítések** feliratot olvashatja. Frissítés után a **Frissítési logok megtekintése** gombra kattintva láthatjuk a frissítés üzeneteit.

Figyelem! Minden esetben frissítsen a telepítés után azonnal, hogy rendszere mindig naprakész állapotban legyen! Támogatás igénybevétele előtt is minden esetben győződjön meg róla, hogy az összes elérhető frissítést telepítette rendszerére!

4. Felhasználók kezelése

A SuliXerver működéséhez az intézmény diákjait és tanárait fel kell venni a rendszerbe. Ez kétféleképpen tehető meg. Ha csak egy-két felhasználót szeretne felvinni, azt megteheti a webes felület megfelelő űrlapja segítségével. Ha több felhasználót szeretne felvinni, használhatja az importálás funkciót.

FIGYELEM! Jelenleg a SuliXerver **nem támogatja** az „RSAT” windows-os szoftver „ADUC” moduljával történő felhasználó-felvételt és -módosítást, azt továbbra is csak a SuliXerver adminisztrációs portálján lehet elvégezni. (Az „RSAT” és „ADUC” windows-os szoftverek ismertetése a **SuliXerver Adminisztrátori kézikönyv** „21. Active Directory funkcionalitás a SuliXerverben” című fejezetében található)

4.1 Felhasználók felvétele

Egyes felhasználókat az adminisztrációs felületen a **Felhasználók – Új bejegyzés** pontban lehet felvenni, a kötelezően megadandó mezőket csillag jelöli. Az azonosító megadása nem kötelező, ha üresen hagyja a mezőt, a telepítéskor megadott generálási szabálynak megfelelően a rendszer hozzárendel egy felhasználónevet a felvett személyhez.

Az alapértelmezett jelszó megváltoztatható.

Az **elsődleges csoport** melletti legördülő listából választhatja ki, hogy tanárt, diákot, titkársághoz tartozó felhasználót, vagy egyéb felhasználót kíván-e hozzáadni a rendszerhez.

Ezen a lapon az alapértelmezett kvóta értékei is megváltoztathatók az adott felhasználóra nézve, így állítsa be a felhasználó által felhasználható tárhelyet. Az alapértelmezett méretek elfogadása előtt mindenképpen számítsa ki, hogy az összes felhasználó és tanár számára elegendő tárhely áll-e rendelkezésre a /var illetve a /home könyvtárban (lásd a Kvótabeállítás a felhasználószám függvényében fejezetet a A telepítés befejezése oldalon).

Amennyiben a felhasználó postafiókja elérte a 'Levelezési kvóta (MB-ban)' pontnál megadott méretet, akkor a felhasználó addig nem tud új leveleket fogadni, amíg ki nem töröl néhány levelet, hogy legyen hely az új e-mailek számára. Ugyanez érvényes a 'Fájlrendszer kvóta' pontra. Itt is ki kell törölnie néhány fájlt, hogy a felhasználó új fájlokat hozhasson létre a merevlemezen. Vegye azonban figyelembe, hogy ez nem csak a /home/felhasználónév könyvtárban lévő fájlokra vonatkozik, hanem minden egyes, a felhasználó által a fájlrendszeren létrehozott fájlra.

Tanárok, Titkárság, és Egyéb elsődleges csoportba tartozó felhasználó felvitele esetén a következő lehetőségek is kiválaszthatóak:

- Vezetőségi tag (pl. Ig., Igh.)
- Rendszeradminisztrációs jogosultságokkal rendelkezhet
- Felhasználói adminisztrációs jogosultságokkal rendelkezhet

A felhasználót a **Létrehozás** gombra kattintva hozhatjuk létre.

The screenshot shows the 'Felhasználók kezelése' (User Management) interface. The main heading is 'Új felhasználó hozzáadása' (Add new user). Below the heading, there is a note: 'A csillaggal jelölt mezőket mindenképpen ki kell tölteni.' (Fields marked with an asterisk must be filled out). The form contains the following fields and options:

- Azonosító (UID):
- Családi név*:
- Utónév*:
- Születési idő*: Év: Hónap: Nap:
- Jelszó:
- Elsődleges csoport:
- Szülők email címe (vesszővel elválasztva):
- Oktatási azonosító:
- Osztály: (Dropdown menu with options: 3C, 3D, 4A, 4B, 4C, 4D, 5A, 5B)
- Családi név, utónév bejegyzése alias-ként (Ilyenkor az utónevet is meg kell adni)
- Levelezési kvóta (MB-ban): MB
- Fájlrendszer kvóta (MB-ban): MB

At the bottom of the form, there are two buttons: 'Hosszú attribútumlista' and 'Létrehozás'.

Felhasználó felvétele

4.2 Felhasználók importálása

Tömeges felhasználófelvételt is van lehetőség egy egyszerű szöveges állományból. Az állomány CSV formátumú, szerkezete: első sor: mezőnevek, további sorok: minden sor egy felhasználót leíró rekord. A csoportos felhasználófelvétel részletes ismertetése mintafájllal kiegészítve megtalálható a SuliXerver Adminisztrációs Kézikönyvben.
